

Súd: Krajský súd Trnava
Spisová značka: 15CoP/55/2024
Identifikačné číslo súdneho spisu: 1323200614
Dátum vydania rozhodnutia: 28. 03. 2024
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: Mgr. Patrícia Železníková
ECLI: ECLI:SK:KSTT:2024:1323200614.2

Uznesenie

Krajský súd v Trnave, v senáte zloženom z predsedníčky senátu Mgr. Patrície Železníkovej a členiek senátu JUDr. Blanky Podmajerskej a Mgr. Aleny Čakváriovej, vo veci starostlivosti súdu o maloleté dieťaťa: A. B., nar. XX.XX.XXXX, zastúpené kolíznym opatrovníkom: Úrad práce, sociálnych vecí a rodiny Bratislava, so sídlom Vazovova 7/A, 816 16 Bratislava, dieťa rodičov matka: C. D. E., nar. XX.XX.XXXX, bytom F. X, XXX XX C., zastúpená JUDr. Andrejom Garom, advokátom so sídlom Štefánikova 14, 811 05 Bratislava, IČO: 30 850 436, a otec: G. H. I. B., J., nar. XX.XX.XXXX, bytom A. D. XXXX/XX, XXX XX I. X, Česká republika, zastúpený JUDr. Danielou Ježovou, LL.M., PhD, advokátkou so sídlom Javorinská 13, 811 03 Bratislava, IČO: 42 129 532, v konaní o návrhu matky na úpravu výkonu rodičovských práv a povinností, na odvolanie matky proti uzneseniu Okresného súdu Bratislava III, č. k. 37P/19/2023-41 zo dňa 15.03.2023, takto

rozhodol:

- I. Uznesenie súdu prvej inštancie p o t v r d z u j e.
- II. Žiaden z účastníkov nemá nárok na náhradu trov odvolacieho konania.

odôvodnenie:

1. Napadnutým uznesením súd prvej inštancie konanie zastavil pre nedostatok právomoci (výrok I.), žiadnemu z účastníkov nepriznal nárok na náhradu trov konania (výrok II.).
2. Svoje rozhodnutie právne odôvodnil aplikáciou ustanovení § 2 ods. 1 zákona č. 161/2015 Z. z. Civilný mimosporový poriadok (ďalej len CMP), § 9 § 161 ods. 1, 2 zákona č. 160/2015 Civilný sporový poriadok (ďalej len CSP), čl. 9 Nariadenia Rady č. 2019/1111 z 25. júna 2019 o právomoci a uznávaní a výkone rozhodnutí v manželských veciach a vo veciach rodičovských práv a povinností a o medzinárodných únosoch detí. Uviedol, že v konaní o návrhu matky na úpravu výkonu rodičovských práv a povinností doručenom súdu dňa 08.02.2023, posudzoval námietku nedostatku právomoci podanú otcom dňa 01.03.2023. Súd prvej inštancie ustálil nedostatok právomoci na konanie po preukázaní, že maloletá sa nenachádza na území Slovenskej republiky po dobu jedného roka, keď pred jej premiestnením na Slovensko matkou dňa 17.01.2023, mala obvyklým pobytom v Českej republike a otec svoj súhlas na trvalé presťahovanie maloletej matke nedal. Dôvodil, že v Českej republike pred Obvodným súdom pre Prahu 7 na návrh otca podaného dňa 13.01.2023, už prebieha konanie o úpravu výkonu rodičovských práv a povinností k maloletej, v ktorom súd stanovil termín pojednávania na deň 16.03.2023 a uznesením č.k. 43Nc/502/2023-13 zo dňa 16.01.2023 nariadil neodkladné opatrenie, ktorým matke zakázal vycestovať s maloletou mimo územia Českej republiky. Konštatoval, že súčasne na Okresnom súde Bratislava I na návrh otca zo dňa 16.02.2023, prebieha pod sp. zn. 5P/10/2023 konanie vo veci návratu maloletej do cudziny pri neoprávnenom premiestnení alebo zadržaní. Nakoľko maloleté dieťa nemalo v čase začatia konania obvyklý pobyt na území Slovenskej republiky a k dohode rodičov o prijatí právomoci slovenských súdov nedošlo, súd prvej inštancie dospel k záveru, že nie je daná právomoc slovenského súdu vo veci. O trovách konania rozhodol v súlade s ust. § 52 CMP.

3. Včas podaným odvolaním podľa § 365 ods. 1 písm. b), h) CSP sa matka prostredníctvom právneho zástupcu domáhala zrušenia uznesenia súdu prvej inštancie a vrátenia veci na ďalšie konanie. Argumentovala tým, že prvoinštančný súd na základe vykonaných dôkazov vec nesprávne právne posúdil, keď súdom zistené skutočnosti nie sú dôvodom pre zastavenie konania, ale na postup podľa § 164 a nasl. CSP. Prvoinštančný súd rozhodol predčasne berúc do úvahy argumentáciu otca o nesplnení žiadnej podmienky na založenie právomoci slovenského súdu vo veci konať a rozhodovať. Mala za to, že vzhľadom na prebiehajúce návratové konanie vo veci maloletej, vedené na Okresnom súde Bratislava I pod sp. zn. 5P/10/2023, ktoré nebolo doposiaľ právoplatne skončené, mal prvoinštančný súd konanie v zmysle ust. § 164, § 165 ods. 1,2 CSP a čl. 16 Haagskeho dohovoru prerušiť a o ďalšom postupe rozhodnúť po právoplatnom skončení návratového konania.

4. Otec vo vyjadrení k odvolaniu matky prostredníctvom zvolenej právnej zástupkyne navrhol uznesenie ako vecne správne potvrdiť. Uviedol, že v tomto prípade prebieha nielen návratové konanie, ale pred Obvodným súdom pre Prahu 4 aj konanie o úpravu výkonu rodičovských práv a povinností k maloletej, v ktorom súd riadne koná. Svoju právnu a skutkovú argumentáciu uvedenú v podanej námietke nedostatku právomoci tunajšieho súdu doplnil o rozhodnutia súdov českej republiky, ktoré rozhodovali na návrh matky v spore o nedostatku medzinárodnej príslušnosti, keď uznesením Obvodného súdu pre Prahu 7 č.k. 43Nc/502/2023-82 zo dňa 10.03.2023, v spojení s uznesením Mestského súdu v Prahe č.k. 39Co/121/2023-105 zo dňa 21.04.2023, bola námietka matky zo dňa 31.01.2023 o nedostatku medzinárodnej príslušnosti Obvodného súdu pro Prahu 7 zamietnutá. Aj s poukazom na tieto rozhodnutia trval na to, že maloletá má svoj obvyklý pobyt v Českej republike, kde od svojho narodenia až do neoprávneného premiestnenia matkou na územie Slovenskej republiky žila a vyrastala. Právomoc rozhodovať vo veci týkajúcej sa výkonu rodičovských práv k maloletej a to najmä v otázke zverenia má preto výlučne český súd, ako súd krajiny obvyklého pobytu maloletej.

5. Matka k vyjadreniu otca zotrvala na svojej právnej a skutkovej argumentácii uvedenej v odvolaní.

6. Krajský súd v Trnave, ako súd odvolací (§ 34 CSP), prejednal odvolanie matky v intenciách ust. § 65 až 67 CMP bez nariadenia odvolacieho pojednávania podľa § 385 ods. 1 CSP a dospel k záveru, že odvolanie nie je dôvodné.

7. Predmetom konania je rozhodnutie o návrhu matky na úpravu výkonu rodičovských práv a povinností k maloletej. Predmetom prieskumu odvolacieho súdu s poukazom na obsah preskúmaného uznesenia i argumenty matky predstreté v odvolacom konaní bolo posúdiť, či sú splnené zákonné podmienky a dané skutkové okolnosti na vyhlásenie súdu prvej inštancie o nedostatku právomoci vo veci konať a na zastavenie konania pre neodstrániteľnú prekážku konania.

8. Odvolací súd po preskúmaní obsahu spisu ako aj odôvodnenia napadnutého uznesenia konštatuje, že prvoinštančný súd v odôvodnení svojho rozhodnutia uviedol rozhodujúci skutkový stav, primeraným spôsobom vysvetlil závery vyplývajúce z konania a citoval právne predpisy, ktoré aplikoval na prejednávaný spor, a z ktorých vyvodil svoje právne závery. Učinené zistenia súdu prvej inštancie majú vecné i logické zakotvenie vo vykonaných dôkazoch a prijaté skutkové a právne závery sú odôvodnené zrozumiteľne a v súlade s ustálenou súdnou praxou, pri súčasnom zohľadnení ochrany subjektívneho práva účastníkov konania, ich rovnosti uplatnených práv, ochrany ich oprávnenej dôvery v právo, ako i predvídateľnosti súdneho rozhodnutia. Z odôvodnenia rozhodnutia nevyplýva jednostrannosť, ani taká aplikácia príslušných ustanovení všeobecne záväzných právnych predpisov, ktorá by bola popretím ich účelu, podstaty a zmyslu.

9. Podľa § 2 ods. 1 CMP, na konania podľa tohto zákona sa použijú ustanovenia Civilného sporového poriadku, ak tento zákon neustanovuje inak.

10. Podľa § 9 Civilného sporového poriadku v znení neskorších predpisov (ďalej len CSP), ak spor, alebo vec nepatrí do právomoci súdu Slovenskej republiky, súd konanie bezodkladne zastaví.

11. Podľa § 161 ods. 1 CSP, ak tento zákon neustanovuje inak, súd kedykoľvek počas konania prihliada na to, či sú splnené podmienky, za ktorých môže konať a rozhodovať (ďalej len procesné podmienky).

12. Podľa § 161 ods. 2 CSP, ak ide o nedostatok podmienky, ktorý nemožno odstrániť, súd konanie zastaví.

13. Podľa čl. 1. ods. 2 Ústavy Slovenskej republiky, Slovenská republika uznáva a dodržiava všeobecné pravidlá medzinárodného práva, medzinárodné zmluvy, ktorými je viazaná a svoje ďalšie medzinárodné záväzky.

14. Podľa čl. 7 ods. 2 druhej vety Ústavy Slovenskej republiky, právne záväzné akty európskych spoločenstiev a Európskej únie, majú prednosť pred zákonmi Slovenskej republiky.

15. Týmto právne záväzným aktom je Nariadenie Rady z 25. júna 2019 o právomoci a uznávaní a výkone rozhodnutí v manželských veciach a vo veciach rodičovských práv a povinností a o medzinárodných únosoch detí (prepracované znenie), ktorým sa zrušuje nariadenie (ES) č. 2201/2003.

16. Podľa článku 5 ods. 1 Rozhodnutia Rady z 5. júna 2008, ktorým sa niektoré členské štáty poverujú v záujme Európskeho spoločenstva ratifikovať Haagsky dohovor o právomoci, rozhodnom práve, uznávaní a výkone a spolupráci v oblasti rodičovských práv a povinností a opatrení na ochranu dieťaťa z roku 1996, alebo k nemu pristúpiť a ktorým sa niektoré členské štáty poverujú vydať vyhlásenie o uplatňovaní príslušných vnútorných noriem práva Spoločenstva (2008/431/ES), právomoc prijímať opatrenia na ochranu dieťaťa, alebo jeho majetku majú justičné alebo správne orgány zmluvného štátu, kde má dieťa svoj obvyklý pobyt.

17. V zmysle článku 9 Nariadenia Rady (EÚ) 2019/1111 z 25. júna 2019 o právomoci a uznávaní a výkone rozhodnutí v manželských veciach a vo veciach rodičovských práv a povinností a o medzinárodných únosoch detí (prepracované znenie), bez toho, aby bol dotknutý článok 10, si v prípade neoprávneného premiestnenia alebo zadržania dieťaťa súdy členského štátu, v ktorom malo dieťa obvyklý pobyt bezprostredne pred jeho neoprávneným premiestnením, alebo zadržaním, zachovávajú právomoc, až kým dieťa nenadobudne obvyklý pobyt v inom členskom štáte, a:

a) každá osoba, inštitúcia alebo iný subjekt, ktorý vykonáva opatrovnicke právo, sa zmieril s premiestnením alebo zadržaním alebo

b) dieťa sa zdržiavalo v tomto inom členskom štáte najmenej jeden rok po tom, ako sa osoba, inštitúcia, alebo iný subjekt, ktorý vykonáva opatrovnicke právo, dozvedel, alebo mohol dozvedieť, o mieste pobytu dieťaťa, dieťa sa zžilo s novým prostredím a je splnená najmenej jedna z týchto podmienok: i) do jedného roka odvtedy, ako sa nositeľ opatrovnickeho práva dozvedel, alebo mohol dozvedieť o mieste pobytu dieťaťa, sa nepodala žiadosť o návrat dieťaťa na príslušné orgány členského štátu, do ktorého bolo dieťa premiestnené, alebo, v ktorom je dieťa zadržované; ii) nositeľ opatrovnickeho práva vzal späť svoju žiadosť o návrat a v lehote stanovenej v bode i) sa nepodala nová žiadosť; iii) žiadosť o návrat, ktorú podal nositeľ opatrovnickeho práva, zamietol súd členského štátu z iného dôvodu, ako je uvedený v článku 13 ods. 1 písm. b) alebo ods. 2 Haagskeho dohovoru z roku 1980, a proti rozhodnutiu už nemožno podať riadny opravný prostriedok; iv) žiadny súd nezačal konanie podľa článku 29 ods. 3 a 5 v členskom štáte, v ktorom malo dieťa obvyklý pobyt bezprostredne pred neoprávneným premiestnením alebo zadržaním; v) súdy členského štátu, v ktorom malo dieťa obvyklý pobyt bezprostredne pred neoprávneným premiestnením alebo zadržaním, vydali rozhodnutie o opatrovnickom práve, z ktorého nevyplýva povinnosť návratu dieťaťa.

18. Z podanej námietky otca o nedostatku právomoci, doručenej súdu dňa 01.03.2023 do konania o návrhu matky zo dňa 08.02.2023, ktorým iniciovala konanie o úprave výkonu rodičovských práv a povinností k maloletej, je zrejmé, že ide o konanie s medzinárodným prvkom, na ktoré je potrebné aplikovať aj právo Európskej únie. Slovenská republika a Česká republika sú členmi Európskej únie, a preto sa pri posúdení otázky právomoci súdu na toto konanie vzťahuje Nariadenie Rady (ES) č. 2201/2003 z 27. novembra 2003 o súdnej právomoci a uznávaní a výkone rozsudkov v manželských veciach a vo veciach rodičovských práv a povinností.

19. V zmysle článku 7 ods. 1 tohto nariadenia majú súdy členského štátu právomoc vo veciach rodičovských práv a povinností k dieťaťu, ktoré má obvyklý pobyt v tomto členskom štáte v čase začatia konania. Odsek 1 sa uplatňuje s výhradou ustanovení článkov 8 až 10. Článok 8, pritom upravuje zachovanie právomoci pôvodného obvyklého pobytu dieťaťa, keď sa dieťa oprávnenne presťahuje z jedného členského štátu do iného členského štátu a nadobudne tam nový obvyklý pobyt, článok

9 upravuje zachovanie právomoci súdov členského štátu, v ktorom malo dieťa svoj obvyklý pobyt bezprostredne pred svojim neoprávneným premiestnením, alebo zadržaním v prípadoch únosu dieťaťa, jeho neoprávneného premiestnenia, alebo zadržovania, až kým dieťa nenadobudne obvyklý pobyt v inom členskom štáte, ak je súčasne splnená jedna z podmienok uvedených v písm. a) alebo b) tohto článku nariadenia článok 10 upravuje výnimku v prípadoch dohody o súdnej právomoci Nariadenie Rady (ES) č. 2201/2003.

20. Zo znenia Nariadenie Rady (ES) č. 2201/2003 v súvislosti s preskúmanou vecou vyplýva, že za rozhodujúce kritérium pre určenie právomoci súdov členských štátov vo veciach rodičovských práv a povinností k maloletému dieťaťu sa považuje jednak obvyklý pobyt dieťaťa a posúdenie, či došlo k oprávnenému presťahovaniu maloletého dieťaťa z jedného členského štátu do iného členského štátu, alebo jeho neoprávnenému premiestneniu, alebo zadržovaniu. Až po zodpovedaní otázky oprávneného, resp. neoprávneného premiestnenia, alebo zadržovania, je možné určiť miesto obvyklého pobytu maloletého dieťaťa.

21. Pojem "obvyklý pobyt" je v súčasnosti štandardným pojmom, používaným v medzinárodných právnych nástrojoch. Nakoľko nie je v nariadení definovaný, súd pri posúdení otázky, či má osoba obvyklý pobyt na území určitého štátu, musí zobrať do úvahy vždy všetky relevantné skutočnosti konkrétneho prípadu. Treba však v tejto súvislosti zdôrazniť, že nariadenie sa neopiera o koncept obvyklého pobytu, ako ho môže chápať vnútroštátne právo členského štátu, ale používa ho ako autonómny koncept európskeho práva, pričom obsah tohto pojmu sa musí vykladať v súlade s cieľmi a účelom nariadenia. V kontexte slovenského právneho poriadku a jeho terminológie, preto pojem obvyklý pobyt nie je možné stotožňovať s technickoprávnym pojmom trvalý pobyt, ani s pojmom bydlisko. Pre koncept obvyklého pobytu je totiž typickým jeho objektívny charakter, preto úmysel osoby zdržiavať sa na nejakom mieste nie je pre jeho posudzovanie rozhodujúci.

22. Podľa § 9 CSP, ak spor, alebo vec nepatrí do právomoci súdu Slovenskej republiky, súd konanie bezodkladne zastaví. Právomoc je jednou z podmienok konania (§161 CSP), ktorej existenciu súd skúma z úradnej povinnosti kedykoľvek počas konania. Nedostatok právomoci súdu prejednať a rozhodnúť konkrétny spor, alebo vec je neodstrániteľným nedostatkom podmienok konania, ktorý kedykoľvek počas konania vedie k zastaveniu konania (§ 9 a 10 CSP) a prípadne aj k súčasnému vyhláseniu o nedostatku právomoci. Ak súd zistí, že nie je daná jeho právomoc na prejednanie a rozhodnutie o veci s medzinárodným prvkom, konanie zastaví podľa ustanovenia § 161 ods. 2 CSP.

23. V danom prípade sa súd prvej inštancie správne zaoberal otázkou skúmania podmienok konania, či je, alebo nie je daná právomoc súdu vo veci konať a rozhodnúť a dospel k správnej závere, že právomoc na rozhodovanie v predmetnej veci nemá. Zo skutkových tvrdení a ich preukázania listinnými dôkazmi, najmä rozhodnutiami českých súdov prijatých v tam prebiehajúcim konaní vo veci maloletej vyplýva, že k presťahovaniu maloletej matkou na Slovensko došlo 17.01.2023, bez súhlasu otca a po vydaní neodkladného opatrenia Obvodným súdom pre Prahu 7 (uznesenie Obvodného súdu pre Prahu 7 č.k. 43Nc/502/2023-82 zo dňa 16.01.2023 v spojení s uznesením Mestského súdu v Prahe č.k. 39Co/62/2023-59 zo dňa 21.02.2023, ktorým bola matke uložená povinnosť zdržať sa premiestnenia maloletej bez písomného súhlasu otca, alebo rozhodnutia súdu o nahradení súhlasu otca, mimo hraníc Českej republiky a to do nadobudnutia právoplatnosti rozhodnutia súdu v konaní vo veci samej o určení bydliska maloletej). Súčasne sa pred Obvodným súdom pre Prahu 7, vedeným pod sp.zn. 43Nc/502/2023, na návrh otca podaného dňa 13.01.2023, začalo konanie vo veci úpravy výkonu rodičovských práv a povinností k maloletej. Teda v čase podania návrhu matky na slovenskom súde už skôr začalo konanie pred súdom v krajine obvyklého pobytu maloletej v Českej republike. Obvyklému pobytu maloletej v Českej republike svedčia aj rozhodnutia súdov Českej republiky, ktoré rozhodovali na návrh matky v spore o nedostatku medzinárodnej príslušnosti, keď uznesením Obvodného súdu pre Prahu 7 č.k. 43Nc/502/2023-82 zo dňa 10.03.2023, v spojení s uznesením Mestského súdu v Prahe č.k. 39Co/121/2023-105 zo dňa 21.04.2023, bola námietka matky zo dňa 31.01.2023 o nedostatku medzinárodnej príslušnosti Obvodného súdu pro Prahu 7 zamietnutá. V tomto smere je potrebné konštatovať, že súdy Českej republiky sa v rámci svojich rozhodnutí vysporiadali tak s otázkou obvyklého pobytu maloletej (a námietkami matky v tomto smere) ako aj právomocou konať vo veci úpravy výkonu rodičovských práv a povinností k maloletej.

24. V tejto súvislosti odvolací súd dopĺňa, že v prípadoch neoprávneného premiestnenia dieťaťa článok 9 Nariadenia Rady (ES) č. 2201/2003 vo všeobecnosti priznáva právomoc vo veciach rodičovských práv a povinností súdom členského štátu, v ktorom malo dieťa svoj obvyklý pobyt bezprostredne pred svojím premiestnením, resp. zadržaním. Táto právomoc je v zásade zachovaná, k jej postúpeniu dochádza, len ak dieťa nadobudlo obvyklý pobyt v inom členskom štáte, a ak je okrem toho zároveň splnená aj jedna z alternatívnych podmienok uvedených v článku 9. Odvolací súd má za to, že v danej veci neboli splnené podmienky článku 9 Nariadenia Rady (ES) č. 2201/2003 pre postúpenie právomoci na slovenské súdy. Aj keby došlo k zmene obvyklého pobytu maloletej na Slovensko, neboli súčasne splnené aj ďalšie podmienky, a to, že: a) každá osoba, orgán, alebo iný subjekt, ktorý vykonáva opatrovnícke právo sa zmieril s premiestnením alebo zadržaním (v tomto prípade otec podal návrh na nariadenie návratu maloletého do krajiny jeho obvyklého pobytu do Českej republiky), b) dieťa sa zdržiavalo v tomto inom členskom štáte najmenej jeden rok (otec uviedol a preukázal, že matka sa maloletou zdržiava na Slovensku od 17.01.2023, čo matka v tomto konaní nerozporovala) po tom, ako sa osoba, orgán, alebo iný subjekt, ktorý vykonáva opatrovnícke právo (v tomto prípade otec), dozvedel, alebo mohol dozvedieť o mieste pobytu dieťaťa a dieťa sa usadilo v novom prostredí. Bez uplynutia jedného roku od neoprávneného zadržania maloletého nemohli byť splnené ani na to nadväzujúce ďalšie podmienky uvádzané pod písm. i) - iv) čl. 10 písm. b) Nariadenia Rady (ES) č. 2201/2003.

25. K námietke matky o predčasnom rozhodnutí súdu prvej inštancie o zastavení konania z dôvodu, že súd mohol konanie prerušiť na čas do právoplatného skončenia návratového konania vedeného na Okresnom súde Bratislava I podľa ust. § 164 CSP, odvolací súd udáva, že ust. § 164 CSP dáva súdu možnosť (nie povinnosť) zvoliť si postup podľa konkrétnych okolností daného prípadu (sporu). Odvolací súd posudzujúc kedykoľvek splnenie podmienok konania (ust. § 9 § 161 ods. 1, 2 CSP) dopĺňa, že v čase svojho rozhodovania uznesenie Okresného súdu Bratislava I č.k. 5P/10/2023-347 zo dňa 19.05.2023, ktorým bol nariadený návrat maloletej do krajiny jej obvyklého pobytu do Českej republiky, v spojení s potvrdzujúcim uznesením Krajského súdu v Trnave č.k. 15CoP/127/2023-490 zo dňa 29.11.2023, nadobudlo právoplatnosť dňa 24.01.2024.

26. Vzhľadom na vyššie uvedené odvolací súd dospel k záveru, že v danom prípade od počiatku neboli splnené podmienky pre začatie a vedenie konania (podmienka právomoci súdu). Správne sa v predmetnom konaní súd prvej inštancie vysporiadal s podmienkou právomoci. Zohľadnil, že jurisdikciu nad maloletou vo vzťahu k rozhodovaniu o opatrovníckych právach vykonáva český súd.

27. Odvolací súd uznesenie súdu prvej inštancie ako vecne správne potvrdil podľa § 387 ods. 1 CSP.

28. O náhrade trov konania bolo rozhodnuté podľa ustanovenia § 52 CMP v spojení s ustanovením § 396 ods. 1 CSP tak, že žiaden z účastníkov nemá nárok na náhradu trov konania.

29. Toto rozhodnutie prijal senát odvolacieho súdu pomerom hlasov 3:0 (§ 2 ods. 1 CMP, § 393 ods. 2 CSP).

Poučenie:

Proti tomuto rozhodnutiu odvolanie nie je prípustné.

Proti rozhodnutiu odvolacieho súdu je prípustné dovolanie, ak to zákon pripúšťa (§ 419 CSP) v lehote dvoch mesiacov od doručenia rozhodnutia odvolacieho súdu oprávnenému subjektu na súde, ktorý rozhodoval v prvej inštancii. Ak bolo vydané opravné uznesenie, lehota plynie znovu od doručenia opravného uznesenia len v rozsahu vykonanej opravy (§ 427 ods. 1 CSP).

Dovolateľ musí byť v dovolacom konaní zastúpený advokátom. Dovolanie a iné podania dovolateľa musia byť spísané advokátom (§ 429 ods. 1 CSP). V dovolaní sa popri všeobecných náležitostiach podania uvedie, proti ktorému rozhodnutiu smeruje, v akom rozsahu sa toto rozhodnutie napáda, z akých dôvodov sa rozhodnutie považuje za nesprávne (dovolacie dôvody) a čoho sa dovolateľ domáha (dovolací návrh) (§ 428 CSP).